

Proces Holleeder: De openingsdag

Zo, de dampen en zijn weer iets opgetrokken, de betrokken partijen, verdachten, getuigen, verdediging en zelfs de rechtbank, allen hebben hun hakken in het zand gezet en er is een beeld naar buiten gekomen over de gedachten die men koestert over de spil in het proces Willem 'de Neus' Holleeder. Deze gedachten zijn in het algemeen niet mals, een beeld wordt geschilderd van de grootste misdadiger van de afgelopen decennia, bijna zonder nuancering.

Wat valt er verder te vertellen over deze dag? We hebben allemaal het commentaar kunnen lezen en zien van wel erg subjectieve journalisten. Holleeder krijgt er van langs omdat blijkt dat hij toch wel wat leugentjes heeft verteld. Hoe bestaat het? Een crimineel verdacht van minimaal zes moorden, die een paar leugentjes vertelt? Deze man moet vechten tegen een levenslange gevangenisstraf met niet alleen de staatsleugenaars van het OM tegenover zich maar door de subjectieve berichtgeving van de meeste journalisten en de leugenkroniek 'JUDAS' van Astrid Holleeder zo ongeveer negentig procent van degenen die het proces volgen.

Hier komen we in de loop van het proces nog wel op terug, nu over de hoofdrolspelers tijdens de eerste procesdag, een eerste indruk:

Rechter, Frank Wieland, een innemende man die een positieve uitstraling heeft op de begin van het proces. Helaas lijkt hij niet goed op de hoogte van het onderliggende dossier, als je uitgaat van zijn uitspraak over Rob Grifhorst. Deze Grifhorst zal nog vele malen ter sprake komen in het proces. Hopelijk heeft de voorzitter dan zijn huiswerk beter gedaan.

Officier van justitie, Sabine Tammes, een vrouw met een schattige bijnaam, die we niet mochten betrapten op enige twijfel over de schuld van verdachte Holleeder. Deze officier lijkt niet uit op waarheidsvinding maar alleen op de veroordeling van 'Het Beest' Holleeder. Kwam gelijk met een uitspraak "Naast kaas is hij het meest bekende product van Nederland", gebruikt door de 'topcrimineel' Jocić, om Willem Holleeder te duiden als 'topcrimineel'. Een mooi voorbeeld van selectief shoppen uit de getuigenverklaringen.

De verdediging, Sander Janssen en Robert Malewicz, hielden tijdens deze eerste procesdag hun kruit nog droog. Ze hadden het voornamelijk over voorafgaande processen, dat ze die niet over gingen doen, maar duidelijk uit die dossiers tegenargumenten naar voren gaan brengen.

De verdachte, Willem Holleeder. Willem gaf ontspannen aan dat hij een heel ander beeld had van de door het OM gepresenteerde feiten zeker over de persoon Cor van Hout en gaf daar een niet mis te verstaan statement over af. Hij vertelde zelfs dat Astrid hem vroeg om Cor van Hout te vermoorden voordat Cor hem zou laten vermoorden. In de loop van het proces zal blijken of en hoe hij dat denkt te onderbouwen.

De Pers, Jan Meeuws, Auke Kok, Paul Vugts, John van den Heuvel, Peter R. de Vries, Saskia Belleman, Hendrik Jan Kortterink, een klein lijstje van journalisten die aanwezig waren en reeds de eerste dag probeerden om hun stempel op het proces te drukken.

In willekeurige volgorde, Jan Meeuws en Auke Kok verschenen in 'De Wereld Draait Door', waarmee het programma ook meteen aangaf wat hun visie op het proces Holleeder is. Nu zagen we een Jan Meeuws die zijn eigen tunnelvisie gaf op zijn beleving van het proces en daarbij te weinig tegengas kreeg van Auke Kok, die nog wel probeerde wat genuanceerder te zijn maar te weinig kennis van zaken had. Paul Vugts hield zich nog wat op de vlakte in het Parool. Saskia Belleman weet haar onafhankelijkheid tot nu toe goed te bewaren. De enige die ik de zaak echt van beide kanten zie benaderen is Hendrik Jan Kortterink. Hij kent de partijen en kent iedereen die aan het

proces deelneemt, laat zich niet in met vriendjespolitiek en durft ook andere scenario's te belichten.

Kom ik bij het optreden van Peter de Vries en John van den Heuvel bij RTL-Boulevard. Een rare situatie, twee verslaggevers die getuige in het proces zijn die verslag gaan doen bij een tv-programma over een proces waar ze zelf bij betrokken zijn. Welke kant van het verhaal gaan ze daar belichten? In ieder geval zullen zij niet of weinig naar de belangen van de verdachte kijken. Zij zeggen of denken informatie te kunnen aandragen om de verdachte veroordeeld te krijgen. Dan hoor je, al was het alleen maar uit het oogpunt van belangenverstrengeling, niet in een dergelijk programma thuis. Ik moet zeggen dat ik de opstelling van John van de Heuvel in het programma toch redelijk professioneel vond, gaf verslag van wat er besproken was op de rechtbank en stond verder met een gezicht van, waar ben je nu mee bezig, te kijken naar de afgang van Peter Rudolf de Vries.

Peter de Vries, zoals reeds gezegd, ik vind dat getuigen in een proces niet op kunnen treden als verslaggever in datzelfde proces. Maar het gedrag en de opstelling van Peter de Vries in 'Boulevard' was gewoonweg stuitend. Hoe kan deze man objectief verslag doen? Niet! Dat blijkt ook wel, Peter is partij in de zaak Holleeder en dat laat hij ook goed blijken. Hij gaat amper in op de reden dat hij als een 'kleine jongen' werd weggestuurd door voorzitter Frank Wieland, maar brengt het gesprek meteen weer op het via hem ingebrachte (gemanipuleerde) bewijs. De tape waarin Willem een 'Holleeder' gesprek had met zuster Sonja. Ook nu vertelt hij er niet bij dat die opname een opzetje was, uitgedokterd samen met Astrid en met medewerking van zijn bedpartner Sonja Holleeder.

Wat die tapes betreft, in mijn conclusie over 'De Leugenkroniek van Astrid Holleeder', ben ik uitgebreid ingegaan op die tape, maar ook op de andere tapes van Astrid. Dat lijkt bezwarend, totdat je leest dat wat Astrid als zo bezwarend aangeeft, nu juist niet op die tapes staat. Dat was nu juist niet op de tapes te horen, omdat Wim weer begon te fluisteren. Ik ben benieuwd wat hier gedurende het proces over gezegd wordt en hoe de advocaten van Holleeder deze uitspraken gaan fileren.

Terug naar de getuigenverklaring van Peter de Vries. De man was diep beledigd dat hij was weggestuurd door de voorzitter, maar weigert de hand in eigen boezem te steken. Het is niet Peter's fout dat hij die getuigenverklaring nog niet heeft afgelegd. Hij beroept zich immers op zijn verschoningsrecht. Is dit de man die altijd in zijn programma vertelde: "Als je niets te verbergen hebt, dan kun je toch zeggen wat er gebeurd is?" Wat heeft Peter dan te verbergen? En waarom beroept onze Peter zich op zijn verschoningsrecht. Op zijn verschoningsrecht?

Verschoningsrecht in strafrechtzaken geldt alleen als hij:

- Echtgenoot of familie is van de betrokken partij in de rechtszaak.
- Strafbare feiten moet bekennen waarvoor hij of een familielid kan worden vervolgd.
- Een beroepsgeheim heeft omdat hij bijvoorbeeld arts of advocaat is.

Journalisten hebben geen beroepsgeheim maar kunnen zich onder omstandigheden wel beroepen op bronbescherming. Een rechter hoeft dit recht niet te honoreren als hij van oordeel is dat openbaring van de bron noodzakelijk is gegeven in verband met een zwaarder wegend belang.

Van een zwaarwegend belang is hier wel degelijk sprake. Iemand (Holleeder), kan levenslang krijgen voor moorden die door iemand anders gepland en uitgevoerd zijn.

Het verschoningsrecht is dus niet ingeroepen voor het (niet bestaande) beroepsgeheim. Ook niet voor punt één, want Peter is geen familie van de betrokken partij (wippartner van de zus telt niet). Blijft dus over 'strafbare feiten waarvoor hij kan worden vervolgd'. Wat kan dat dan zijn?

Wij gaan dit onderzoeken op de 'slogan' van Peter's vroegere programma, Kleintje Muurkrant, de site die 'onderzoekt, ontmaskert, aanklaagt en verdedigt'.

De feiten:

Peter de Vries werd eerder opgeroepen bij de onderzoeksrechter maar de man die naar eigen zeggen mensen ontmaskert weigert mee te werken aan waarheidsvinding. Met welke argumenten? Wat kan hier de reden voor zijn? Petertje beroept zich op zijn verschoningsrecht maar wil wel in een openbare zitting een verklaring afleggen. Let wel, hij noemt het een verklaring, geen getuigenis. Voor de goede orde: "Een getuigenis duidt op een 'verklaring' die men aflegt omtrent een persoon of zaak", dus waar maakt Peter zich druk om?

Dat hangt ervan af waar die getuigenis over zou gaan. Peter doet het voorkomen of dat zou gaan over de bedreiging door Holleeder aan zijn deur, maar is dat ook zo. Waarom zou hij daar over moeten verklaren? Deze zaak is toch al lang bij de rechter afgehandeld?

Is het niet zo dat Peter moet verklaren over 'de dag' van de moord op Cor van Hout en wat op die dag het handelen was van Peter de Vries. Het is duidelijk dat er een tipgever was, die aan de ouders de informatie verstrekke, dat Cor die dag bij de Chinees in Amstelveen ging eten en ook om hoe laat, diezelfde tipgever gaf ook aan de ouders de informatie dat ze het restaurant uitkwamen.

Volgens kroongetuige Fred Ros, was de 'verrader' te zien op het filmpje van net na de aanslag en wie stonden daarop? Nou, staan? Een persoon lag, Robert ter Haak. Niet logisch dat Ter Haak de verrader was, dan ga je niet naast het doelwit staan. Hetzelfde geldt voor de andere persoon op het filmpje, Ariën Kaale. Die stond ook eerst op het trottoir naast Cor, maar werd net voor de aanslag door Cor weggestuurd. Blijft over 'Bassie' Vermeulen (Amstelveense Gerrie), laten we eens kijken naar het gedrag van deze 'Bassie' net na de aanslag.

Nadat de ouders waren weggereden bekommerde Bassie zich totaal niet om Cor. Hij ging niet kijken hoe het met Cor gesteld was. Hij belde niet zoals hij eerder verklaarde 112, geen spoor van paniek, hij ging niet kijken bij de dame die toegesnelde was met handdoeken en gilte: "Hij leeft nog", nee, niets van dat alles, Bassie belde niet 112, maar ging Peter de Vries bellen. En gelijk hier begint het merkwaardige, Bassie krijgt eerst Lisette Knoop, de vriendin van Cor aan de lijn, die als redactrice voor het programma van Peter werkte, zij vraagt: "Wat is er gebeurt?" Dan verwacht je dat Bassie zegt: "Cor is doodgeschoten, maar Bassie zegt alleen maar: "Doe me Peter effe".

Een vreemde reactie, maar het wordt nog vreemder. Peter gaat niet naar Lisette om haar op de hoogte te stellen en samen met haar naar Amstelveen te gaan, waar Cor dood op straat ligt. Nee, Peter belt gelijk naar 'Benalmadena' in Spanje, naar Rob Grifhorst, (let op, voorzitter), de man die ernstig gebrouilleerd was met Cor en zegt hem, a. dat Cor vermoord is of b. dat het gelukt is? Deze Rob Grifhorst belt gelijk op naar Bertus Hassen, dat Cor vermoord is en dat hij naar de erfgenamen toe moet om de aandelen van de Achterdam over te nemen. Deze Bertus Hassen vat dat heel direct op en gaat meteen de familie opzoeken. Cor is nog niet koud, maar Hassen gaat naar zijn broer Ad van Hout met de vraag of hij de aandelen over kan nemen want Cor zou hem dat hebben beloofd. Een foutje, want Astrid had al geregeld dat Ad van Hout niets zou krijgen, de anderen ook niet trouwens, maar dat is voor een volgende procesdag, over de Goudsnipzaak.

Maar de dag van de moord is nog niet voorbij. Er speelde nog meer. Volgens Astrid, werd er ingebroken door vrienden van Cor, terwijl hij nog dood op de grond lag, om spullen van Cor te stelen. Die spullen waren twee koffers met geld en sieraden en veertig kilo goud. De ouders zouden te zien geweest zijn op camera's die geïnstalleerd waren in het huis van Sonja. Nu was het zo, dat die camera's niet nodig waren, de dieven waren bekend, dat waren Thomas van der Bijl en Kees Houtman en het was geen echte inbraak, want zij handelden in opdracht van Sonja Holleeder, die bang was voor een huiszoeking na de dood van Cor.

Het probleem met Van der Bijl en Houtman ontstond pas later toen zij de koffers en het goud niet terug wilden geven. Dat moet toch bekend zijn? Die beelden zijn toch wel gedeeld met justitie? Of is dit een van de zaken waar men een verklaring van Peter over wil. Het vervolg is ook bekend, niet Willem was de opdrachtgever voor de moord op Kees Houtman, maar iemand in de omgeving van Astrid en Sonja. Eerst 'Osdorp' zal wel kloppen, de moord op Houtman was een waarschuwing voor Thomas van der Bijl om de koffers terug te brengen. Toen ook dat niet hielp, werd Hugo Broers door Sonja Holleeder, ingeschakeld die Van der Bijl een pak slaag gaf, recht voor zijn strandtent Venice Beach in Zandvoort met daarbij de expliciete opdracht de koffers terug te brengen. Dat is toen ook gebeurd. Later ging Van der Bijl praten met justitie waardoor de noodzaak ontstond ook Van der Bijl de mond te snoeren.

Omdat Peter in de periode steeds het bed deelde met Sonja en vertrouwensman was van beide zussen kan het niet zijn dat Peter hier niets van heeft meegekregen. Eerder is hij de man die alles heeft geïnitieerd. Ik ben benieuwd waar die verklaring van Peter, echt over gaat. Mocht de officier er behoefte aan hebben, ik kan haar nog wel enkele andere vragen bezorgen voor onze razende reporter, maar dan moet er wel sprake zijn van mogelijke andere scenario's voor de aan Holleeder toegeschreven moorden. We hebben nu te maken met een ergerlijke vorm van tunnelvisie.

Professor Peter van Koppen, hoogleraar rechtspsychologie aan Universiteit Maastricht en de Vrije Universiteit te Amsterdam, schrijft hierover in zijn boek, 'Overtuigend Bewijs' indammen van rechterlijke dwalingen het volgende:

De term 'tunnelvisie' is erg kort door de bocht voor een heel wat ingewikkelder fenomeen. De belangrijkste component van tunnelvisie is '*confirmation bias*'. Confirmation bias is de neiging om vooral gericht te zijn op bevestiging van wat men al denkt. Mensen neigen ertoe om informatie die hun standpunt ondersteunt actief te zoeken en, indien gevonden, overmatig te waarderen.

Het fenomeen confirmation bias heeft een broertje en dat heet in jargon 'belief perseverance'. Belief perseverance is de neiging om aan een eenmaal gevormde opinie vast te houden in weerwil van bewijs van het tegendeel.

Informatie die met een ingenomen standpunt in strijd is, zoekt men niet op en als men dat tegenkomt, wordt strijdige informatie ondergewaardeerd of zelfs genegeerd. Mensen trachten gebeurtenissen en gedachten die niet met elkaar rijmen zoveel mogelijk te vermijden of weg te verklaren.

Het bovenstaande lijkt me niet alleen een goede raad voor de officier in deze maar voor alle betrokkenen in dit proces, inclusief de verzamelde pers en hun verslaggeving.